

อักษรแทนเสียงภาษาถิ่นภูเก็ต

อักษรแทนเสียงภาษาถิ่นภูเก็ต

สัทอักษรภาษาถิ่นภูเก็ต

ปรับปรุงจากภาษาถิ่นภูเก็ต : สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

สัทสัญลักษณ์ในพจนานุกรมภาษาถิ่นภูเก็ต		ย	
---------------------------------------	--	---	--

ย ย
ย
ปฐมเหตุ

ด้วยเหตุที่ภูเก็ตเป็นเมืองท่ามาแต่อดีต หลายชาติที่ผ่านมามีติดต่อค้าขาย ได้ทั้งร่องรอยทางภาษาไว้ให้ชาวภูเก็ตใช้ ย และภูเก็ตยังมีชนกลุ่มน้อยที่เรียกว่าชาวเล อีก ๒ กลุ่มภาษา
ย ชาวภูเก็ตใช้ภาษาถิ่นใต้ ที่นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาไว้ว่า เป็นภาษากลุ่มนครศรีธรรมราชสายไชยา(จันทสย ทองช่วย ๒๕๒๕ :๒๖๕๑ อ้างจาก J. Marvin Brown 1965 : 69)
ย ผู้ที่เคยศึกษาภาษาถิ่นในภูเก็ต เช่น ไสวย เรื่องวิเศษ (๒๕๒๐ : ๒๐ - ๒๑) ได้ศึกษาระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่น ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐

ย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ มีงานวิจัยเรื่องภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดภูเก็ต ในการศึกษาาระบบเสียงวรรณยุกต์ พยัญชนะและสระ พบว่ามีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ๗ หน่วยเสียง คือ
ย นพดล กิตติกุล (๒๕๓๔) ได้ศึกษาคำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนที่ใช้ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดภูเก็ตเพื่อเสนอปฏิญานันท์ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาภาษาไทย จากมห
พราวหนึ่งหมุ่ [pʰraːwɲəŋ˧ ɯ̯m̩˧˥˩]
ย น. ย มะพราวออนที่เนื้อกำลังจะแข็งเหนียว
พอดอ [pʰoː ˧ ɯ̯oː ˧ ɯ̯ɔː ɯ̯y ɯ̯y]
ย น. ย สารทจีน
พอดอง [pʰoː ˧ ɯ̯thoː ˧ ɯ̯oː ɯ̯ɔː ɯ̯y ɯ̯y]
ย น. ย รกสองแถว; ไปดอง ก็เรียก
พองขน [pʰoː ˧ ɯ̯ɕ khɔː ɯ̯nɔː]
ย ก. ย ขนลุก
พะกุน [pʰaːkʰ ɯ̯kuːnɔː]
ย ก. ย ตอยมวย
พะฉิว [pʰaːtʰɕhiw]
ย ก. ย ตบมือ(นพดลย กิตติกุล ๒๕๓๗ : ๕๓)

ย การใช้สัทสัญลักษณ์ของผู้ศึกษาแต่ละคน จะใช้แตกต่างกันบางสัญลักษณ์ เช่นเสียง ย มีใช้เป็น /y/ หรือ /j/ ย ย ย สระประสมเสียงยาว ใช้ ๒ รูปแบบ เช่น เอีย มีใช้เป็น/i:a/
--

ย	ด้วยเหตุดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดสัทสัญลักษณ์ไว้ เป็น สัทสัญลักษณ์ร่วมกัน และใช้เป็นสัทสัญลักษณ์ในพจนานุกรมภาษาถิ่นภูเก็ต
---	--

พยัญชนะเดี่ยวในตำแหน่งต้นพยางค์
ย /p/ ย ย แทนเสียง ย ป
ย /ph/ ย ย แทนเสียง ย พ
ย /b/ ย ย แทนเสียง ย บ
ย /t/ ย ย แทนเสียง ย ต
ย /th/ ย ย แทนเสียง ย ท
ย /d/ ย ย แทนเสียง ย ด
ย /k/ ย ย แทนเสียง ย ก
ย /kh/ ย ย แทนเสียง ย ค
ย /ʔ/ ย ย แทนเสียง ย อ
ย /c/ ย ย แทนเสียง ย จ

ย /ch/ย ย แทนเสียงย ช
ย /s/ย ย แทนเสียงย ซ
ย /h/ย ย แทนเสียงย ฮ
ย /m/ย ย แทนเสียงย ม
ย /n/ย ย แทนเสียงย น
ย /~n/ย ย แทนเสียงย ยย ซึ่งออกเป็นเสียงนาสิก

/g/ย ย แทนเสียงย งย (ในชุดเดิมปรากฏปัญหาคือ /๑ จ/ย ย แทนเสียงย -ง

ย

ย /r/ย ย แทนเสียงย ร
ย /l/ย ย แทนเสียงย ล
ย /w/ย ย แทนเสียงย ว
ย /y/ย ย แทนเสียงย ย

พยัญชนะประสม

ย /pr/ย ย แทนเสียงย ปร
ย /pl/ย ย แทนเสียงย ปล
ย /phr/ย ย แทนเสียงย พร
ย /phl/ย ย แทนเสียงย พล
ย /br/ย ย แทนเสียงย บร
ย /tr/ย ย แทนเสียงย ตร
ย /kr/ย ย แทนเสียงย กร
ย /kl/ย ย แทนเสียงย กล
ย /kw/ย ย แทนเสียงย กว
ย /khr/ย ย แทนเสียงย คร
ย /khl/ย ย แทนเสียงย คล
ย /khw/ย ย แทนเสียงย คว
ย /mr/ย ย แทนเสียงย มร
ย /ml/ย ย แทนเสียงย มล

พยัญชนะสะกด

ย /-g/ย ย แทนเสียงย -งย (ในชุดเดิมปรากฏปัญหาคือ /-๑ จ/ย ย แทนเสียงย -ง)

หากมีย ล ให้ใช้สัญลักษณ์นี้เป็น /ง /

ย /-n/ย ย แทนเสียงย -น
ย /-m/ย ย แทนเสียงย -ม
ย /-y/ย ย แทนเสียงย -ย
ย /-w/ย ย แทนเสียงย -ว
ย /-k/ย ย แทนเสียงย -ก
ย /-t/ย ย แทนเสียงย -ต
ย /-p/ย ย แทนเสียงย -ป
ย /-ʔ/ย ย แทนเสียงย -อ

การใช้สัทสัญลักษณ์ในการออกเสียงสระย เพื่อแทนเสียงสระเดี่ยว และสระประสม ใช้สัทอักษรเสียงสั้นเหมือนเดิม ปรับปรุงสัทอักษรเสียงยาวจากเครื่องหมาย : เป็นการซ้ำอักษร
ย สระเดี่ยว
ย /i/ย แทนเสียงย อี
ย /ii/ย แทนเสียงย อี
ย /e/ย แทนเสียงย เอะ
ย /e:/ย แทนเสียงย เอ
ย /et/ย แทนเสียงย แอะ
ย /et:/ย แทนเสียงย แอ
ย /i/ย แทนเสียงย อี้
ย /ii/ย แทนเสียงย อี้
ย //)ย แทนเสียงย เออะ
ย /):/ย แทนเสียงย เออ
ย /a/ย แทนเสียงย อะ
ย /a:/ย แทนเสียงย อา
ย /u/ย แทนเสียงย อุ
ย /u:/ย แทนเสียงย อู
ย /o/ย แทนเสียงย โอะ
ย /o:/ย แทนเสียงย โอ
ย //)ย แทนเสียงย เออะ
ย /):/ย แทนเสียงย เออ
ย สระประสม
ย /ia/ย แทนเสียงย เอียะ
ย /iia/ย แทนเสียงย เอีย
ย /ia/ย แทนเสียงย เอือะ
ย /iia/ย แทนเสียงย เอือ
ย /ua/ย แทนเสียงย อัวะ
ย /uua/ย แทนเสียงย อิว
ย
หน่วยเสียงวรรณยุกต์
ย /1/ย แทนเสียงย สูง-ขึ้น-ตก[453] และ สูง-ขึ้น[45] และกำหนดให้แทนเสียงโท
ย /2/ย แทนเสียงย สูงระดับ(ตกตอนท้าย)[44] และกำหนดให้แทนเสียงตรี
ย /3/ย แทนเสียงย กลาง-ขึ้น-ตก[343] และ กลาง-ขึ้น[34]
ย /4/ย แทนเสียงย กลาง-ระดับ[33]
ย /5/ย แทนเสียงย ต่ำ-ขึ้น-ตก[232]
ย /6/ย แทนเสียงย ต่ำ-ขึ้น[24] และกำหนดให้แทนเสียงจัตวา
ย /7/ย แทนเสียงย ต่ำ-ตก[21] และกำหนดให้แทนเสียงเอก
ย /0/ย แทนเสียงสามัญของภาษากลาง

ย ด้วยเหตุที่ภาษาถิ่นใต้ ได้จำแนกเสียงพยัญชนะซึ่งมีเสียงวรรณยุกต์กำกับ เป็นอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ การใช้พยัญชนะเพื่อแทนเสียงคำหรือพยางค์ จึงมีแบบไว้เป็น

รูปศัพท์ที่เป็นคำยืมจากภาษาจีนฮกเกี้ยน หรือศัพท์ของชาตินิยมที่ผ่านมาจากชาวจีนฮกเกี้ยน จะใช้รูปศัพท์ที่เทียบเสียงใกล้เคียงกันย ไม่เป็นไปตามหลักของภาษาถิ่นใต้ เช่นย

ย	
---	--

พยัญชนะเดี่ยวในตำแหน่งต้นพยางค์ย	
----------------------------------	--

/p/ แทนเสียง ป	
----------------	--

เปิดถาวรผาง [p]t4-thaaw7-phaa06]

ย สำ.ย เคลื่อนไปโดยเร็วฯ หนีไป (คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
--

เป็ย [piaa7]

ย ว.ย ๑. เร่งรีบ; พะเป็ย ก็ไซ (คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ย ย ๒. พายายม, ขย่น.

/ph/ แทนเสียง ผ พ
ผักแกลัด [phak1-klɔt13]
ย น.ย ผักไฉ้ฉิม, ผักเคียง, ผักแฉม: ผักแกัด, ผักเหนาะ, ผักฉิม, ผักฉิม ก็ใช้.
ผักฉายโบย [phak1-chaay1-booy1]
ย น.ย ผักฉับฉาย, ผักหลายชนิดมารวมไว้เพื่อผัด.
พรง [phr]g5
ย น. ย พง, ป่า เช่น ในพรงดงเย็น จะเห็นหน้าใคร.(หาเหตุ); พรงพรี ก็ใช้.
พรงพรี [phr]g5-phri:y5
ย น. ย ป่า เช่น เสือเหลืองแลเสือคือง เดินเที่ยวท่องในพรงพรี.(มหาเวศสันดร).

/b/ แทนเสียง บ
บางเฮี้ยว [ba:๑ ๑7hi:aw2]
ย น.ย ยากันยุง.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
بابา [ba:4ba:6]
ย น.ย ลูกครึ่งจีนกับแขกหรือจีนกับไทย.

/t/ แทนเสียง ฏ ต
ตุโก [tu:7ko:6][tu:7ko:4]
ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. พอหุม.
ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. กรงสำหรับใส่หุม ชั่งหุมหรือจับหุมไปขาย; โก ก็ใช้.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ย ส้า. ย คนอวนมาก ผู้ขายเจ้าชู้ไม่เลือกกว่าใครเป็นใคร.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ตุตอ [tu:7t๑ ๑ พ7]
ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. กระจะหุม.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
๒. มอเตอร์ขนาดใหญ่มีใบพัดหมุนคล้ายกระจะหุมใช้สำหรับย ดุนน้ำและดินขึ้นจาก
ย ย เหมือนฉิด.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/th/ แทนเสียง ฐ ถ ท ฑ
ถัวะย [thua?7]
ย ย ย ย ย ย น. ย ลินชัก.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ถางอา [tha:๑ ๑1?a:7]*ถลง.
ย ย ย ย ย ย น. ย ของหนาทาง.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ทวยมัน [thu:ay5man5]
ย น.ย แมลงป้องกันขนาดเล็ก ตัวสีขาว.
ทอก [th๑ ๑ พ?6]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย กระจะทง.
ตุ [thu:?6]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ไหว, สาธุ, กระจะสังเด็กให้ไหว เช่น ฐพระเสี่ยลูก.

/d/ แทนเสียง ฎ ด
ดีปลี [diy3pli:y3]
ย ย ย ย ย ย น. ย พริก; ซาพล๑ ดีปลี๑ พริกไทย๑.(สมุดข่อย ศวภ.๑๙๖).
ย ย ดีปลีหยวก น. พริกหยวก.
ดุน [dun3]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ดัน เช่น หมุดันรั้ว=หมุดันรั้ว.
ดยง [du4yo๑ ๑๑ พ]
ย น. ย พะยูน.
เดินตีนช้าง [d:๑ ๑ง3ti:n3cha:๑ ๑7]
ย น.ย ชื่อการละเล่นของเด็กอย่างหนึ่งด้วยการเดินแข่งขันบนกะลามะพร้าวที่ผูกเชือก
ย ย ย ย ไหงามนิ้วทานันบักันหลุด.

เดินเต่า [dɔ̌ ɯ̌:n3taw3]
ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ส้า. ฝ่ามือยุดูเต่าทะเลขึ้นวางไข่.
เดินบัตร [dɔ̌ ɯ̌:n3bat3]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย เก็บตัวว่างหือภาพยนตร์.
โด [do:1]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย โนน.

/k/ แทนเสียง ก
กกก [kɔ̌ k3kɔ̌ k3]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย มากย ยิ่งกว่า; ขกขก ก็ใช้.
กีกแก็ก [kɔ̌ k3kɔ̌t3k3]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย เล็ก ๆ น้อย ๆ ย เหลาะแหละ.
กง [kɔ̌ ฝɔ̌ ɔ̌ ɯ̌3]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. ไม่รูปโค้งที่ตั้งเป็นโครงเรือ.
ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. กงล่อ.
ย ว. ย โกง, ค่อม เช่น ฟ้าจะยิงหลังกึ่งของอีค่อม.(รวมเกียรติ).
กระสัตรี [kra4sat1triy3]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย หญิง เช่น ถ้าอากาศกระสัตรี จงเส็งยมเจียมตัว.(จันทโครบ).
กระหลากา [kra4la:1ka:3]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย เลวทราม ตำรา เช่น ฝ่าช่องอี้ย กระหลากา อีราม่าไม่รู้อาย.(มหาเวสสันดร); ฉลากา ก็ใช้.
กระหว่า [kra4wa:1]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย วกว่า เช่น ดีกระหว่าจะถึงย ให้อ่อนไปทั้งกาย.(รวมเกียรติ).
กรัง [kraɔ̌ ɯ̌4]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ปลาน้ำจืดชนิดหนึ่ง คล้ายปลาช่อนแต่ตัวเล็กกว่า สีคล้ำ.
กร่าง [kra:ɔ̌ ฝɔ̌ ɯ̌4]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ชื่อตัวตลกในหนังตะลุง รูปร่างผอม.
กอ [kɔ̌ :7][kɔ̌ :1]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย กลอง.(คำยืมเงินฮกเกี้ยน).
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ฝ่าคูแล.(คำยืมเงินฮกเกี้ยน).
กอ [kɔ̌ :4]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย พี่สาวหรือน้องสาวของพ่อ.(คำยืมเงินฮกเกี้ยน).
กินผัก [kin3phak1]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ชื่อประเพณีกินเจ; กินเจ, เจียะฉ่าย ก็ใช้.

/kh/ แทนเสียง ข ข ค ค ฆ
เคย [khɔ̌ ɯ̌:y5]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย กะปิ.
ย ย ย ย ย ย ย ย ย เคยเค้ม น. อาหารทำจากกุ้งหมัก.
ย ย ย ย ย ย ย ย ย เคยอ๊ก น. อาหารหนึ่งที่ทำจากกุ้งหมักผสมไข่.
เคยเค้ม [khɔ̌ ɯ̌:y5khɔ̌t5m5]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย กุ้งฝอยหมักคล้ายปลาเจ้ามีรสเปรี้ยวเค็ม.
เคียบสี่ [khi:ap2si:7]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ไม่สวย.(คำยืมเงินฮกเกี้ยน).
เคี้ยว [khw5]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย เก็บ.(คำยืมเงินฮกเกี้ยน).
แคะหลาง [khɔ̌t?2la:ɔ̌ ɯ̌6]
ย น. ชื่อจีนพวกหนึ่งอยู่ทางตะวันออกและตะวันตกจากมณฑลฮกเกี้ยนไปจนถึงกวางสีและ
ย ย ทางตอนเหนือของมณฑลกวางตุ้ง, จีนแคะ. (แคะ น่าจะเป็นต้นศัพท์แขกที่หมายถึงผู้มาเยี่ยมเยือน สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์
โคกสูน [kho:ʔ6su:n1]
ย น. ย ชื่อไม้เลื้อย ผลเป็นหนาม ที่ยาได้ มักขึ้นอยู่ชายทะเล; ลูกสูน ก็ใช้; ชาวเลมาซิงเรียก
ย ย ย ย ย วามสูน.
ขวางโพล [khwaɔ̌ ɯ̌6phlo:2]
ย น. ย ชื่อการละเล่นชอนหาของเด็กอย่างหนึ่ง ใช้กระป๋องปาให้ไกล เพื่อให้ผู้เล่นอื่นมีเวลาไป

ย ย ซอนตัว; ขวางป้อง, ขวางโพล ก็ใช้.
ขวางยัด [khwə ^๑ ๑6yat7]
น.ย ซื่อการละเล่นของเด็กอย่างหนึ่ง ใช้ลูกบอลขนาดเล็กหรือลูกเทนนิสขวางปาให้ถูกผู้เล่น
ย ย อื่น.
ขวางหวัน [khwə ^๑ ๑1wan1]
ย ย ย ย ย ย ย ย. ย ขวางตะวันตก เป็นการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างยาวไปทิศเหนือและใต้.
ย ย ย ย ย ย ย ย. ย สำ. ขัดคอ ขวางโลก.
ขวิด [khwit1]
ย ย ย ย ย ย ย ย. ย ตนมะขวิด.
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย หกคะเมน ตีลังกา; ขวิดตุง ก็ใช้.
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. กระจกชี้ขึ้นตรง ชี้ได้; ย ขวิดจ้อง ก็ใช้.
ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. เข็ดขึ้น เช่น ปากขวิด=ริมฝีปากเข็ด.

/ʔ/ แทนเสียง อ
อาอึ [ʔa:3ʔi:6][ʔa:7ʔi:6]
ย น. ย นาสาว บางครั้งก็ใช้เรียกแทนคำว่าแม่ด้วย, อาอึ.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
อิดเอื้อน [ʔit3ʔi:an4]
ย ว. ย พุดหอมแอม, ไม่ตรงไปตรงมา.
อิมสี่ [ʔim4si:7]
ย น. ย ถั่วดำดองใช้ทำซีอิ้วดำ.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
อิ้วเกง [ʔiw7ke:๑ ฟ๑ ๑4][ʔiw1ke:๑ ฟ๑ ๑4]
ย น. ย พระเงินที่เขาประทับทรงออกแห่ในเมืองเพื่อโปรดประชาชน.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ย
อิ้วสาย [ʔiw7sa:y1]
ย น. ย นำมันโซลาหรือน้ำมันที่ใช้แล้ว.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/c/ แทนเสียง จ
จกแจ็ก [c๑ k3c๑st๓k3]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ฟังไม่ได้ศัพท์, เสียงพูดของคนมาก ๆ เช่น เสียงจกแจ็ก.
จง [c๑ ๑ ๑3]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย กระจง(สัตว์).
จนจบ [c๑ n5c๑ p3]
ย ว. ย ย ย ทั่ว เช่น บังคับคนเที่ยวไปจนจบ.(รวมเกียรติ).
จบ [c๑ p3]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย พนมมือยกขึ้นวางบนศีรษะ.
ย ย ย ย ย ย ย ย
/ch/ แทนเสียง ช ฉ
ฉลาด [cha:t2]
ย ว. ย หมด, เกลี้ยง.
ฉายแก้ว[cha:y1ku:a4]
ย น. ย ผักกาดเค็มแห้ง.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ฉายติง [cha:y1ti๑ ๑ 6]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย โรงเจ. สถานที่ประกอบพิธีกินเจ.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ฉายถาว [cha:y1tha:w7]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย หัวผักกาด.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ฉายถาวไทย [cha:y1tha:w6ko:y1]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ขนมหั้วทำด้วยใยเท้าใสหรือบดละเอียดแล้วทอด เวลารับประทานใช้จิ้มกับ
ย ย ย น้ำตาลทรายขาว.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ชวก [chu:a?6]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย โชก ทั่ว มาก เช่น เปียกชวก=เปียกโชก, ถูกเบอร์กันชวก=ถูกหอยกันทั่วไป.
ชอก [ch๑ :?6]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. ขัดยอก เคล็ด.
ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ผูกปม เช่น ชกเงื่อนตาย=ผูกเงื่อนตาย.

/s/ แทนเสียง ซ ศ ษ ส
โชสี [so:2si:6]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ดอกกุญแจ.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
โชะ [so:ʔ6]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ชุบ ผอม.
ไซ [say6]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ทำไม เหตุไร เพราะอะไร เพื่ออะไร เช่น ทำกุไซ=ทำกุทำไม ไซไม่ไป=เพราะอะไรจึงไม่ไป.

/h/ แทนเสียง หย ฮ
หาญ [ha:n1]
ย ว. ย กล่าว เช่น จะถามความก็ไม่หาญเข้าไปถาม. (รวมเกียรติ).
หาญตาย [ha:n1ta:y3]
ย ว. ย อวดดี, บำปิ่น.
หามเหล็ก [ha:m7le° ๑6]
ย น. ย แม่แรง.ย
หายหู [ha:y1huw1]
ย ว. ย ไกลจนไม่ได้ยินเสียง, ไกลสุดหู, นานมาก; หายหู ก็ใช้.
หายหูตูดบอง [ha:y1hu:t2tu:t4b° :° ฟ° ๑4]
ย ว. ย ออูท่ายแถว, ที่ไหล; หายหูตูดแล่น, หลาวหลูดตูดแล่น ก็ใช้.
หาวหลาม [ha:w1la:m6]
ย น. ลูกหลานที่ใกล้ชิดที่สุดของผู้ตายร้องไห้หน้าศพหรือผู้ที่ได้รับจ้างให้ร้องไห้.(คำยืมจีน)
ย ย ฮกเกี้ยน).
ย ก. ย ร้องไห้.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
หาไม [ha:1ma:y2]
ย ว. ย ไม่มี.
หาไมออก [ha:1ma:y2?° ฟ° :?3]
ย ว. ย หายาก, ไม่ค่อยปรากฏ เช่น เด็กดันแล้วให้นั่งนาน ๆ แลท่า หาไมออก= เด็กชน
ย ย ย หนึ่งนั่ง ๆ นาน ๆ คงหายาก.
เหมลย [ml° ง:y1]
ย น. ย การบนบานศาลกล่าว; เหมลย ก็ใช้.
ย เหมลยปาก=การบนบานตกลดด้วยวาจา.
ย เหมลยหอ=การบนบานโดยมีหอเครื่องสังเวศ แล้วอธิษฐานผูกพันไว้เมื่อสำเร็จตามคำบน
ย ย ย บานนั้นก็แก้หรือตัดตอนนั้นตามพิธีกรรม.
เหมือด [mi:at2]
ย น. ย ๑. ผักกินนม.
ย ย ๒. ผักที่ปรุงรวมอยู่ในแกงเผ็ด; หมวด ก็ใช้.
ย ว. ย แกลม.

/m/ แทนเสียง ม
มราย [mra:y5]
ย น. ย ไม่ชนิดหนึ่ง ใช้เมล็ดใส่กระบอกลูกไม้ได้เล่นจะไหล.
มล้าง [mla:° ๑7]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ล้างผลาญ เช่น เมียตนจกมล้างชีวันบรรลัย.(จันทโครบ), ซอสอง
ย ย ย กุมารมล้างหมัน.(รวมเกียรติ).
มลัน [mli:n5]
ย ก. ย ลืมตา เช่น ฝ่ายกโลกิฏิกิมลันตาขึ้นมาเห็น.(รวมเกียรติ).
มอถิง [m° ° ฟ5thi:° ๑6]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ทอพี.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน); น้ำผึ้งแท้ ก็ใช้.
มะ [ma:ʔ6]
ย ย ย ย ย ย ย น. ชื่อที่ไทยมุสลิมเรียกแม่.
มะ [ma:ʔ7]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ชื่อที่ชาวจีนในภูเก็ตเรียกแม่; อะมะ ก็ใช้.
มะหยัง [ma2ya° ๑1]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ละหมาด.

/ก/ แทนเสียง น ญ
นุง [nuŋ ๑6]
ย น.ย นุง.
ย ย นุงถุง ล้า. ยากจน, อนาคตไม่มีผ้าจะนุง.
นุ่ย [nuɯ7]
ย น.ย ชื่อตัวตลกหนึ่งตระกูลตัวหนึ่ง หน้าคล้ายวัว อุปนิสัยขี้ขลาด; หนูนุ่ย ก็ใช้.
ย สรรพ. ใช้เป็นบุรุษที่หนึ่งและสอง.
ย ว. ย เล็ก.
นูด [nu:t6]
ย น.ย ไม่เกาชนิดหนึ่ง เปลือกหอม ใช้ทำยาหรือปรุงเครื่องหอม.
เน็ด [nɛt7]
ย น.ย เน็ด, เมล็ด.
เนียง [ni:aŋ ๑5]
น. พันธุ์ไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง(Pithecolobium Jirinaga)ในวงศ์ Leguminosae ย คล้ายต้นเงาะผล
ย ย กลมกึ่งแบนเนื้อในใช้จุ่มน้ำพริก มีสองชนิดคือ เนียงนกกับ เนียงดาน.

/ก/ แทนเสียง ย
ย ซึ่งออกเป็นเสียงนาสิก
ย ไสว เรือวิเศษ (๒๕๒๐ : ๔๘) ได้ศึกษาภาษาตำบลเทพกระษัตรี เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ พบคำบางคำออกเสียง /ก/ เช่น ยี[ni:y5](ขี้), เย้[nɛ:5](เจ), แหย้ง[nɔ : ๑๐ ɸ](แยง)
/๑ ๑/ แทนเสียง ง
งอเฮียง [๑ ๑๑ :2hi:aŋ ๑2]
ย ย ย ย ย ย น. ย ผงพะโล้.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
งะ [๑ ๑a:ʔ6]
ย ย ย ย ย ย ย ว. ย อ่า ถ่าง เช่น นั่งงะขา=นั่งถ่างขา.
งับ [๑ ๑ap7]
ย ย ย ย ย ย น. ย ต้นไม้ยราบ; พานามงับ หลู่กั๊บ ก็ใช้.
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. กัด หนีบ เช่น หมางับบอง, มีดแกะงับมือ.
ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ปิด เช่น งับตู=ปิดประตู; ยับ หีบ หีบ ก็ใช้.ย ย

/ร/ แทนเสียง ร
รน [rŋ n5]
ย น. ย เรือน, บาน; เร็น ก็ใช้.
รบ [rŋ p7]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. สุ่ม.
ย ย ๒. ทะเลาะ เช่น ผากแกวแววตา สองรายย่าร้องรบกัน.(หาเหตุ).
รวด [ru:at6]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย หน่องที่เป็นก้อนแข็งอยู่ในเนื้อ เป็นกับแผลเรื้อรัง.
รอก [rŋ :ʔ6]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. กระรอก, คำเฉลยปริศนาคำทายที่ว่า อ้ายคำบ้อหวอ ขุดบอย ปลายไม้, สี่ตีนกินน้ำบ้อ
ย ย ย สูง.
ย ย ๒. กระตังแขวนคอวัวหรือควาย.
ย ย ๓. ลูกรอก.
// แทนเสียง ล
ลองจู้ [lŋ :๑ ๑2cu:4]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ผู้จัดการย หลงจู้; หลองจู้ ก็ใช้. ย (คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ลอบะ [lŋ :2baʔ7]
ย น. ย หัวหมูเครื่องในหมูพะโล้และจิ้มด้วยน้ำจิ้มซึ่งทำเฉพาะ.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).
ลยอา [lŋ :y5ʔa:4]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ทนาย(คำยืมอังกฤษ-Lawyer).
ละย [laʔ2]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ชีฝั่ง.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ละไม [la7may5]
ย ย ย ย ย ย ย น. ย ผลไม้ชนิดหนึ่ง ผลคล้ายมะไฟเปลือกหนากว่า ก้นผลแหลม.

/w/ แทนเสียง ว
ววดวด [wə tɔ̌ wə tɔ̌]
ย ว. ออน, ออนปวกเปียก, ยืด เช่น น้ำลายววดวด=น้ำลายยืดเปียก.
วันทุโธ้ม [wan5thu:5so:m1]
ย ก. ย กระทบทำให้แบ่งเป็นฝ่ายด้วยการทำมือเป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบกัน
ย ย ย ในการตกลงก่อนการละเล่นของเด็ก. (เทียบอังกฤษ one-two?).
วาแยบ [wa:6yət:p6]
ย ก. ย พุดกระทบกระเทียบ.

/y/ แทนเสียง ย
ยูหนี [yu:6ni:y1]
ย ย ย ย ย ย น. ย กระสอบป่าน, ยูหนี, ยูหนี ก็ใช้.
เยาะ [y ə :?6]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ไหลก.
เยียะ [yia?6]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย เรียก.
แยะ [yət:~?6]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย กระแทกลง เช่น ทางเป็นหลุมเป็นบ่อรดแยะเจ็บพุงแหละ.
ไย [yay5]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ลอเลียน.

พยัญชนะประสม
/pr/ แทนเสียง พร
ปรอย [pr)y3]
ย ว. ย ตกแต่เพียงเบา ๆ ไซ้กับฝน; ปรอย ก็ใช้.
ปรีบ [prip3]
ย ก. ย ขยิบตา.
ปรี๊ด [priit4]ย
ย ว. ย แรง.

/pl/ แทนเสียง ปล
ปละ [pla?4]
ย น. ย ข้าง, ฝ่าย; ประ ก็ใช้.
ปละตื้น [plaa?tiin3]
ย น. ย ปลายตื้น, ทิศเหนือ.
ปลาถาม [plaa3thaam2]
ย น. ย ปลากระป๋อง.

/phr/ แทนเสียง พร
พรั่ง [phrag1]
ย น. ย ฝรั่งเศส(คน).
ย ส. ย ขนาดใหญ่ เช่น เทาพรั่งกะหึ่ง=ขนาดใหญ่เท่าชาวยุโรปกระมัง.
พรา [phraa1]
ย น. ย ส่วนหนึ่งของฝ้ายบ้านที่สร้างไว้เก็บของ; ผลา ก็ใช้.
/phl/ แทนเสียง พล
ผลก [phl]k1]
ย ว. ย ๑. พอดี.
ย ย ๒. เสียงดังเช่นนั้น.
ผละ [phla?1]
ย น. ย แผ่นเนื้อที่ขึ้นเป็นมัด ๆ เพราะความสมบูรณ์.

ย ก. ย ละทิ้ง.
ย ว. ย มาก, ยิง.
ผลามผลาม [phlaam1phlaam1]
ย ว.ย ลวก ๆ, ผลิผลาม.
ผลุด [phlut1]
ย ก.ย ๑. หลุด, ลุย.
ย ย ๒. พลังผลอ.
ย ล้า. ย ผลบ ๆ โผล่ ๆ.
ย ย ผลุดผลัด ว. ประเดี่ยวประดิว.
ผลุด [phlu:t2]
ย ว.ย มาก, ยิง, ทันทันทันใด; ผลุด ก็ใช้.

/br/ แทนเสียง ย บร
ย ไม่ปรากฏเสียงนี้.

/bhr/ แทนเสียง บร ซึ่ง บ เป็นเสียงชนิด
ย ควบกล้ำด้วย ร ไม่ปรากฏเสียงนี้

/tr/ แทนเสียง ตร
ชี้เตรย [khii2tr)y3]
ย ย ย ย ย ย น. ย หญ้าเจ้าชู; หญ้าเกรย, หญ้าเตรย ก็ใช้.
ตรุด [trut3]
ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ผู้กเบ็ดด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ด.ย

/kr/ แทนเสียง กร
 หญ้าเกรย [yaa2-kr)y3]
 ย น.ย หญ้าเจ้าชู; ชี้เตรย หญ้าเตรย ก็ใช้.
 หย่องเกราะ [y)ล 2-kr)?3]
 ย น. ย ชื่อตัวตลกของหลังตะลุง ทุ้งไปไม้.ย

/kl/ แทนเสียง กล
 เกลือเคย [kiiia3-kh)y5]
 ย ย ย ย ย ย น. ย น้ำปลาหวานใส่กะปิ.

/kw/ แทนเสียง กว
 กวาน [kwaan4]
 ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ควาน.
 ย ย ย ย ย ย น. ย บ้านที่ไม่มีใต้ถุน.
 กวำ [kwam3]
 ย ย ย ย ย ย ย ว.ย โคนเต็มที่ย อย่างจ้ง.
 เกว [kwe:4]
 ย ย ย ย ย ย ย ก. ย เหยียงย เลื่อนของหนักโดยใช้วิธีเหยียง.
 ย ย ย ย ย ย ย ว. ย เหยย เจย ไปข้าง.

/khr/ แทนเสียง คร
 ไชขรวน [khay1-khru:an1]
 ย ย ย ย ย ย น. ย ปูเสฉวน.
 คราก [khra?6]
 ย ย ย ย ย ย ย ก. ย แยกออก ห่างออก.
 ครุนเครง [khrun5-khre:ล 5]
 ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ครันเครง เช่น ข้าวของเงินทองใช้ จะหาได้มาครุนเครง. {สัจจา}.
 ครีบ [khríp7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. พอเหมาะพอดี.
ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. เสียงดังเช่นนั้น.

/khl/ แทนเสียง คล

เคลี้ยว [khliaaw5]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย บิดพันเป็นเกลียว เช่น เคลี้ยวผ้าเช็ดหน้า.

เคลื่อม [khliaam6]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. เป็นมันเคลื่อม.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. เฉื่อยชา เชื่องซึม เช่น นั่งเคลื่อม.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๓. จวนจะเสียดสี.

แคลน [khlɯt:n7]

ย ก. ย พันแล้วบิด เช่น จับพระยานาคไป แคลนเข้ากับยอดเขา.(รามเกียรติ์).

แคละ [khlɯt:6]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย กระทบเตี้ยด.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย แคละเตี้ยว. อุ่มด้นข้างโดยให้ขาทั้งสองโอบสะเอวไว้; กอดแคละ อุ่มเตี้ยว เตี้ยด ก็ใช้.

ขลิก [khlɯk1]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. อวัยวะเพศผู้.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. สิ่งของที่แกะสลักเป็นรูปอวัยวะ

ย ย ย เพศผู้ใช้เป็นเครื่องวาง; ไขขลิก หลัดขลิก, ขิก, ไขขิก, หลัดขิก ก็ใช้.

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย เห็นเด่นชัด เช่น ตั้งขลิก=วางโทนโท.

/khw/ แทนเสียง คว

ย ไสว เรือวิเศษ (๒๕๒๐ : ๔๑-๔๒) ได้ศึกษาภาษาตำบลเทพกระษัตรี เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ พบคำบางคำออกเสียง /f/ สับกับ [khw] ย คำ ฟ ในภาษากลาง ชาวภูเก็ตปัจจุบันออกเป็น คว[khw] เช่น

กาฝาก [ka:3-khwa?1] [ka:3-fa?1]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. กาฝาก.

ย ย ๒. คำเฉลยปริศนาคำทายที่ว่า กา ก่าร้ายแต่ไม่มีรัง.

ย ย ๓. นกขนาดเล็กชนิดหนึ่ง ชอบกินกาฝาก.

แกลัดฟ้า [klɯt3-khwaa7][klɯt3-faa7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ลักษณะของผมที่ตัดไม่เรียบ.

หยาวชี้ควาย [ya:w6-khi:2-khwa:y5]

ย น. ย นกกระเด้าลม.

แคววก [khwɯt:k7]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ควก เช่น แคววกดิน แคววกชี้หมูก.

แคววิด [khwɯt:t7][fɯt:t7]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. คด ไม่ตรง เอียงไปข้างหนึ่ง เช่น ไขแคววิด=องศาตีเอียง.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ผลิบา เช่น ไม้แคววิดยอดแล้ว.

/mr/ แทนเสียง มร

ตำมรววด [tam3-mruuat6]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ตำรวจ.

หมรวน [mru:an1]

ย ก. ย แทง.

หมรวน [mra:n1]

ย ว. ย เนียงหรือสะตอระยะที่กำลังเป็นแตกหน่ออ่อน.ย

หมรุษ [mrɯy1]

ย น. ย ไม้ยืนต้นพันธุ์หนึ่ง มีสองชนิด ชนิดที่มียอดกลมเจือหอมใช้เป็นผักจิ้มน้ำพริก

ย ย ย ได้เรียกหมรุษหอม ชนิดที่มีรสขมเรียก หมรุษขม; หมย ก็ใช้.

ย ก. ย อักเสบ.

ย ว. ย ย กรุ่น ๆ.

/ml/ แทนเสียง มล

กำโหมล [kam3mlay1]

ย ย ย ย ย ย น.ย กำไล เช่น ทองคำกำไลมัล เจ้ายังได้ไว้.(ปลานู๋ทอง); กำไลมอ ก็ใช้.

ตำลึง [tam3mli:l 5]

ย ย ย ย ย ย น.ย ตำลึง เช่น ตัวหมันไสรจ๊กกับประวา ให้โดยชตาตำลึงทอง.(สัจจา).

พัญญชนะสะกด

/-ล / แทนเสียง -ง

กิดเล้งเตี้ยว [kit2le:l 2ti:aw6]

ย ย ย ย ย ย น.ย ไอคกริมเป็นแท่ง; กิดเล้ง, แก็ดเล้งเตี้ยว, กิดเล้ง, กิดเล้งเตี้ยว.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/-น/ แทนเสียง -น

บันชาน [ban3sa:n2]

ย น.ย ตลาดสด.(เทียบภาษาเปอร์เซีย-Barza).

บินปุ่น [bin3pu:n6]

ย น.ย กะละมัง; มินปุ่น, ผูน ก็ใช้.

/-ม/ แทนเสียง -ม

บอหริยม [bo :4ri:am1]

ย น.ย ชื่อปืนใหญ่ชนิดหนึ่ง.

ล้ำสาม [sam2sa:m1]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ไม่คอยเต็มเต็ง, คุ่มดีคุ่มร้าย, ทะลิ่ง.

/-ย/ แทนเสียง -ย

ทือ [thiy5]

ย น.ย กะทือ; กระทือ เป็นพืชตระกูลข่า.

ทุย [thuy5]

.ย กิริยาร้องขอเพื่อยกเลิกที่ตนเอง ทำผิดกติกาในการเล่นของเด็กเพื่อผู้เล่นคนเดิมจะได้

ย ย สิทธิเล่นต่อไป.

/-ว/ แทนเสียง -ว

เตี้ยว [ti:aw7]

ย น.ย ลุง, ลุงเขย.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย แขนงของไว้.

ถิว [thiw2]

ย ย ย ย ย ย น.ย ไม้ระแนง.

ย ก. ย เก็บค่าตง.

/-ก/ แทนเสียง -ก

แซ็กแซ็ก [sɔk7sɔk7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย มาก; แซ็กแซ็ก ก็ใช้.

ดกเด็ก [dɔ k3dɔk3]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. ไม่จริงจัง.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ไม่แข็งแรง; โดกเดก ก็ใช้.

สิ๊ก [sik1]

ย ก.ย ๑. ลาสิกขาบท.

ย ย ๒. ละลายน้ำตาลแดงใส่หม้อดินใหม่ ตั้งไฟเคี่ยวจนไหม้ เป็นการเคลือบภายในหม้อก่อนการใช้งาน.

/-ต/ แทนเสียง -ต

เขียด [chi:at6]

ย ย ย ย ย ย ย ก.ย เขียด เช่น เขียดคอกโก=เขียดคอกโก ไก่ทองร้องว่า เขียดข้าทำไม

ย ย ย ไ่ว้เขียดคอกโก ขึ้นไม้ทันหว่าง.(เพลงแปล:โกขึ้นแจ้ว).

ซัด [sat7]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ขว้าง ปา ทิ้ง; ลิว ก็ใช้.

/-ป/ แทนเสียง -ป

จำปิด [cam3pit3]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย พืชตระกูลขุ่นชนิดหนึ่ง กลิ่นหอมแรง; จำปา, ย จำดะ, จำปิด ก็ใช้.

ขับ [chap7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. แข็งแรง ลำสัน สันทัด มั่นคง เช่น ทำให้ขับ=ทำให้แข็งแรง; ขับซึก, ขับขวน ก็ใช้.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ถนัด คล่อง เช่น ขับขาย=ถนัดขาย.

/-ʔ/ แทนเสียง -อ

เขลอะ [khlə ʔ:2]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. เลอะ ยุ่ง ปนกันยุ่ง ทำยุ่งเหยียง.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. สัปดน.

ครอกแควก [khrə ʔ:6khrə ʔ:6]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย คลื่นได้.

ย การใช้ศัพท์สัญลักษณ์ในการออกเสียงสระย เพื่อแทนเสียงสระเดี่ยว และสระประสม คือ สระเดี่ยว

/i/ แทนเสียง อี

ขลึง [khlil 1]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย หวายชนิดหนึ่ง.

/i:/ แทนเสียง อี

ขีพัว [khi:2phra:7]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. พักเขี้ยว.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. หมูพันธุ์ตัวเล็กชนิดหนึ่ง.

ขีไฟ [khi:1khway5]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย เต่า.

ขีมอด [khi:2mə ʔ:t6]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ขนมห้างชนิดหนึ่ง มีมะพร้าวาย น้ำตาลทราย, ขนมหวาย.

ขีหนอน [khi:2nə ʔ:n1]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. กิन्नร; กิन्नรี.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๓. ผงคล้ายขี้เถ้า ซึ่งออกมาจากรูที่หนอนกินต้นไม้.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๔. ของเค็มที่ขึ้นราหรือมีคราบของหนอน.

/e/ แทนเสียง เอะ

กะ [ke:ʔ4]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. ลิ่นซึก.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. หีบมีลิ่นซึกใช้เก็บเงินในร้านค้า.

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ไม่เป็นระเบียบ.

ก้อเอี้ยว [kə ʔ:7ew2][kə ʔ:7ew3]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ชื่อสิ่งปิดแผลชนิดหนึ่งแบบจีน, ก้อเอี้ยว.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ละยะ [le:ʔ1]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย หมวก.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

หูเตี้ยว [hu:7tew3]

ย น. ย เบ็ดตกปลา.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/e:/ แทนเสียง เอ

เผง [phe:l 2]

ย ว. ย ตรง, พอดี.

เลง [le:l 2]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย นม.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

เลงถาว [le:l 2tha:w6]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย หัวนมยาง; เหลงถาว ก็ใช้.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/o :/ แทนเสียง แอะ

แบะ [b^o :?4]

ย น.ย ข้าวไอ้ตกระป่อง.

ย ก.ย ๑. แยกออกจากกัน ฉีก.

ย ย ๒. บาน, แดกอำ.

ย ย ๓. แผ้วราบ.

ย ลัก.ย ไซ้กับพหูหนึ่งกำมีสี่แบะ.

เล็ดล่อ [l^o ɛ7l^o ๑ บ6]

ย ย ย ย ย ย น.ย มะม่วง หิมพานต์;ย กาทหี ก็ไซ้.

/o :/ แทนเสียง แอ

แทง [th^oต:ล 6]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย กระทบ, ปะทะ; ทบ ก็ไซ้.

แป้ว [p^oต:w4]

ย ว.ย แหว่ง, เวา.

แผ่ง [ph^oต:ล 2]

ย ก.ย ส่องไฟ ไซ้กับไฟฉาย.

ย ว. ย จำ, แร่ง, ัจัด.

/i/ แทนเสียง อี

ตริก [triⁱk3]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. มาก เหลือล้น.

ย ย ๒. ตริกตรง.

ทิก [thiⁱk7]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย กระชาก, ดึง, ทึง; ทก ก็ไซ้.

ย ย ทิกดั่งบิด ลำ. ไซ้เหนียว.

ย ว. ย เสียงดังเข่นนั้น.

/i:/ แทนเสียง อี

ซิ่ง [si: ล 2]

ย ย ย ย ย ย น. ย น้ำแข็ง.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ซิ่งบัว [si:ล 1pu:a6][si:n2pu:a7]

ย ย ย ย ย ย น. ย ลูกคิด.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/o ง/ แทนเสียง เออะ

เริน [r^o งn5]

ย ย ย ย ย ย น. ย บ้านเรือน; รน ก็ไซ้.

ย ย เรินงาน น. เรือนหอ.

/o ง:/ แทนเสียง เออ

เมล่อ [ml^o ง๑ บ6]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ทะลิ่ง, เสือก, ทะเล้น, ไม่ได้เรื่องได้ราว,ไม่เข้าท่า; เมร่อ ก็ไซ้.

เมลิน [ml^o ง๑ บn5]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย สีมตา.

/a/ แทนเสียง อะ

ตำมรับ [tam3mrap7]

ย ย ย ย ย ย น. ย ตำรา เช่น อภัพเท่าวันตาย ตำมรับทาย ออย่าหมายคิด.(รามเกียรติ์).

ตำมรา [tam3mra:5]

ย ย ย ย ย ย น. ย ตำรา เช่น ตำมราห้ามไว้ ดังที่กล่าวมา.(จันทโครบ).

/a:/ แทนเสียง อา

ต้า [ta:4]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ชี เอะ เช่น ไปต้า=ไปเอะ, นอนต้า=นอนชี.

ตาลอ [ta:3l̥ ๑ ๑ บ6]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย อยากได้, ละโมภ.

ตำห่าน [ta:4ha:n7][ta:7ha:n7]*กลาง.

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย โบกให้รอดหยุด.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/u/ แทนเสียง อุ

ตันพุง [dan3phu 5]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ท้องขึ้น อืดท้อง.

ด้บสู้ย [dap3suy1]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ตาย.

/u:/ แทนเสียง อู

ตัวนุ้ย [tu:a3puy6]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย คนลงพุง พุงพลุ้ย คนอ้วน.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ตัวโพ [tu:a3pho:2]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ตลาดใหญ่.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/o:/ แทนเสียง โอ

โปะโนรา [po:ʔ4no:5ra:5]

ย น.ย ปลาโนรา.

/๑ / แทนเสียง เอาะ

ชก [ch๑ k7]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. ซอเล็ก.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ป่าลุ่มชนิดหนึ่ง ใบคล้ายมะพร้าว ท้องใบขาวย ผลเท่าหมากย่อม ช่อผลคล้ายเต่าร้าง

ย ย ย ก้านช่อดอกสีดำน้ำตาล ขึ้นตามป่าเขาที่เป็นหินปูน ช่อดอกปาดให้น้ำตาลไหลออก

ย ย ย ใช้เป็นน้ำตาล รกชกใช้ทำเสื้อฝนชาวเหมืองแร่และใช้ทำแปรงถูพื้น; เหน่า ก็ใช้.

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ตอยมววย, ชก.

ชง [ch๑ ล 5]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. งง.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ตกประหมา.

/๑ :/ แทนเสียง ออ

เกาะ [k๑ :ʔ4]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. เกาะ.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. พุ่มไม้หรือเนินสูงในที่ราบ.

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. ยึดเป็นตัวประกัน.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. จับ ย กุมย ยึดย ถือย เหนี่ยวรั้ง เช่น พญานาคราชไตรโลกให้เกาะเอาตัวดูข้า

ย ย ย ลงไปไว้ ณ ปากพระ.(จดหมายเหตุเมืองกลาง).

ย ย ย ย ย ย ย ย ๓. การดูคุดหนองออกจากร่างกายหรือคุดนมย ออกจากเต้านมโดยวิธีสูญญากาศ.

ฉอก [ch๑ :ʔ2]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. ฉอก.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. กระจอก.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๓. ย เด็ก ว่า เช่น หัวฉอก; ฉอก ก็ใช้.

ฉอดแฉด [ch๑ :t2ch๑ต:t2]

ย ย ย ย ย ย ย ย ๓. ย ช่างพูด (มักใช้กับเด็ก).

ฉอ [ch๑ :7]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. น้ำส้ม.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ย ย ๒. เครื่องปรุงประเภทน้ำจิ้ม.

ฉอ [ch๑ :2]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย หก(ลำดับที่, จำนวน) เช่น ฉ้อทาน=ฉทาน, ฉอกษัตริย์= ฉกษัตริย์.

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. ฉอโกง.

ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. ยกขึ้น ชักขึ้น ชักรอก ใช้ข้อสับแล้วดึง.

ฉิ่ง [ch^๑ :l 1]

ย ย ย ย ย ย น. ย ๑. แมลงชนิดหนึ่งมีกลิ่นฉุน.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. โพรงในดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์บางชนิด มีเม่น เป็นต้น.

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ๑. แพตบะ.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๒. สับสนงง.

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย กลิ่นรุนแรง ฉุน เช่น เหม็นฉิ่งเยี่ยว=เหม็นกลิ่นปัสสาวะ.

ฉอจั่ว [ch^๑ :7cu:a4]

ย ย ย ย ย ย น. ย กระดาดทราย กระดาดฟาง.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

พอน [ph^๑ :n5]

ย น. ย ส่วนหนึ่งของปีกไม้บริเวณโคนลำต้น.

สระประสม

/ia/ แทนเสียง เอียะ

เหลี่ยะ [lia?1]

ย น. ย ๑. เครื่องมือดักปลา.

ย ย ๒. กระแต.

ย ย ๓. เขือกสนตะพาย; เหลี้ยก ก็ใช้.

ย ก. ย ปาดปลายไม้.

/i:a/ แทนเสียง เอีย

เปรียม [pri:am3]

ย ก. ย เตรียม เช่น ท้าวทศรถก็สั่งเสนาให้เปรียมโยธาม้ารถเสด็จ.(รามเกียรติ์).

โปะเปี้ย [po?7pi:a1][po?3pi:a1]

ย น. ย อาหารจีนชนิดหนึ่งเอาแป้งสาลีทำเป็นแผ่นบาง ๆ ห่อถั่วงอก เต้าหู้ มันแกว ปู มีน้ำจิ้มข้น

ย ย ย รสหวานไว้จิ้มเวลารับประทาน, ปอเปี้ยะ.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

/ia/ แทนเสียงย เอือะ

เมลือก [mlia?6]

ย ย ย ย ย ย น. ย น้ำเมือก.

ย ก. ย ค้อนควัก; เหลือก ก็ใช้.

เมอ [m^๑ ง๑ บ5]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ละเมอ.

เม็ง [m^๑ งล 7]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย มีนงง.

/i:a/ แทนเสียง เอือ

เหลือก [li:a?1]

ย น. ย ตัวเหลือบ; เหลือะ ก็ใช้.

ย ก. ย ๑. เหลือกตา.

ย ย ๒. ค้อน.

เปลือยน [pli:an3]

ย ก. ย ๑. สับเปลือยน, แลก.

ย ย ๒. เปลือยนแปลง.

ย ย ๓. เปลือยน.

/ua/ แทนเสียง อัวะ

ปัวะ [prua?4]

ย ว. ย ๑. คล่อง, เร็ว, พุดคล่อง.

ย ย ๒. เสียงดังเช่นนั้น.

ปัวะตาว [pua?3ta:w1]

ย น. ย ถัง หรือภาชนะตักน้ำ; เป๊ะตาว ก็ใช้.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ปัวะไปย [pua?3po:y4]

ย น. ย การถามหมายเลขที่เสียงเซียมซีได้ว่าใช่หรือไม่ใช่ ๆ โดยใช้อุปกรณ์ที่ทำจากไม้ ๒

ย ย ย อันมีลักษณะกลมรีเหมือนรูปไต ยกขึ้นประกบกันแล้วอธิษฐานว่าถ้าไซ้ก็ให้ขึ้นคว่ำ
ย ย ย อันหงายอัน เสรีจแล้วก็ปล่อยไม้หรือโยนไม้ที่ประกบอยู่ลงกับพื้น.(คำยืมจีน
ย ย ย สกเกี้ยน).

/u:a/ แทนเสียง อัว

ตัวหา [tu:a2ha:7]

ย ย ย ย ย ย น. ย ลูกหลานและญาติพี่น้องไว้ทุกข์ให้กับผู้ตาย.(คำยืมจีนสกเกี้ยน).

ตัว,ตัว [du:a3],[du:a7]

ย ย ย ย ย ย น. ย ครั้งที่ ๓ในแต่ละท่าของการเล่นอาห่วย.

ซิ่งอวน [si:๐ พล 2?u:an6]

ย ย ย ย ย ย น. ย น้ำแข็งใสปั้นเป็นก้อนกลม ๆ แล้วราดด้วยน้ำเชื่อม.(คำยืมจีนสกเกี้ยน).

หน่วยเสียงวรรณยุกต์

/1/ แทนเสียงสูง-ขึ้น-ตก[453] และสูง-ขึ้น[45] และกำหนดให้แทนเสียงตรี

ผง [ph๐ ล 1]

ย น.ย ๑. สิ่งละเอียด, ละออง.

ย ย ๒. ยาเส้นห.

ย ว. ย ป่น, แผลก

ย ส้า. ย ยับเยิน, เสียหาย, ซ้ำชุด ไม่เป็นระเบียบ เช่น โรงพิทธีก็ผงพังท่ามลายไปด้วยฤทธิ์

ย ย ย (รามเกียรติ์); ผงผาย ก็ใช้.

/2/ แทนเสียงสูงระดับ(ตกตอนท้าย) [44] และกำหนดให้แทนเสียงโท

ชาย [cha:y2]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย บอกใบ เช่น ชายเบอร์ คือ บอกใบหวย.(คำยืมจีนสกเกี้ยน).

ถ้อ [th๐ ๐ บ2]

ย ย ย ย ย ย ย ก. ย ประชันเสียงกัน ประสานเสียงกันย เช่น เข้า ๆ ไก่มันขันถ้อกันเพื่อน.

/3/ แทนเสียงกลาง-ขึ้น-ตก[343] และ กลาง-ขึ้น[34]

บุก [buk3]

ย น.ย ๑. พิษจำพวกบอน ขึ้นอยู่ตามป่าอย่างเป็นพิษมีหลายชนิด เช่น บุกคัน,บุกเกลี้ยง,

ย ย ย บุกคางคก, บุกงูเหลือม.

ย ย ๒. นกชนิดหนึ่ง ตัวเท่านกหัวขวาน.

ย ย ๓. งูกะปะชนิดหนึ่ง; ปากบุก ก็ใช้.

ย ส้า. ย เรียกคนปากคัน ว่า โ ปากบุกโ .

บุบ [bup3]

ย ว.ย ยุบ.

/4/ แทนเสียงกลาง-ระดับ[33]

บุง [buล 4]

ย น.ย เครื่องมือไว้ใช้ขัดตุ๊กแต่ง ทำด้วยย หนึ่งปลากะเบนหรือเหล็ก.

บูด [bu:t4]

ย ก.ย รสเสีย, บูดเน่า.

ย ว. ย บึงตึง.

บั้ง [pil 4]

ย น.ย จะบั้ง.

ย ก. ย บั้ง.

ป็นตั้ง [pin4ta๐ ๑4]

ย น.ย เครื่องประดับของสตรีใช้แขวนกับสร้อยคอ มีลักษณะคล้ายจี้เป็นรูปดาว อาจมี

ย ย ย เหริยญ(กิมตุ่น)อยู่กลางจี้.(คำยืมจีนสกเกี้ยน).

/5/ แทนเสียงต่ำ-ขึ้น-ตก[232]

โน [no:5]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย นูน, ปูดโปน.

โนรา [no:5ra:5]

ย ย ย ย ย ย ย น. ย การละเล่นพื้นเมืองภาคใต้ชนิดหนึ่ง มีการรำและขับร้องเป็นบทกลอน.

ในไฟ [nay5khway5]

ย ย ย ย ย ย น. ย ครัว; ชีไฟ ก็ใช้.

/6/ แทนเสียงต่ำ-ขึ้น[24]ย และกำหนดให้แทนเสียงจัตวา

พะ [pha:ʔ6]

ย ก. ย ๑. ท่วม, น้ำท่วมว่า โ น้ำพะโ .

ย ย ๒. ปะทะ, ชน.

ย ย ๓. พบ.

ย ส้า. ฟังฟังคนอื่น.

/7/ แทนเสียง ต่ำ-ตก[21] และกำหนดให้แทนเสียงเอก

ซ้าย [cha:y7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย บ่าย เช่น วันซ้าย=ตะวันบ่าย.

ย ย ย ครั้นเวลาตะวันซ้าย ก็ออกหัดแผลงศร.(รามเกียรติ์).

ดาวหู่ [ta:w7hu:7]

ย ย ย ย ย ย น. ย เต้าหู่ขาว.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ดาวสี่ [ta:w7si:7]

ย ย ย ย ย ย น. ย ถั่วดำดองใช้ปรุงอาหาร.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

ปิ่นตัว [pin7tu:a7]

ย ว.ย ชี้เกียด เกียจคร้าน.(คำยืมจีนฮกเกี้ยน).

มัด [mat7]

ย ย ย ย ย ย ย ลัก. ย จำนวนใบจากจำนวน ๒๕ พง.

ย ก. ย มัด, จับกุม.

ยุบยุบ [yup7yup7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ยั่วเย้ย, มากมาย.

โยยโย [yo:7ye:7]

ย ย ย ย ย ย ย ว. ย ๑. เสียง, โย.

ย ย ๒. โย้อ.

ย

หมายเหตุ

สัญลักษณ์หลายเสียงใน [ย] ไม่ปรากฏตามที่พิมพ์ โปรดใช้อ้างอิงด้วยความระมัดระวัง

ย

***

หมายเหตุถูกเก็บ

สารานุกรม มทศ.

พจนานุกรมอินดามัน

พจนานุกรมภาษาถิ่นภูเก็ต